

UCHWAŁA NR 320/2024
ZARZĄDU GÓRNOŚLĄSKO-ZAGŁĘBIOWSKIEJ METROPOLII

z dnia 16 października 2024 r.

w sprawie przekazania uwag do projektu Strategii Rozwoju Jaworzno 2030+

Na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o związku metropolitalnym w województwie śląskim (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2578) oraz art. 6 ust. 3-5 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 324 z późn. zm.)

uchwała się, co następuje:

§ 1. W związku z trwającymi konsultacjami społecznymi projektu Strategii Rozwoju Jaworzno 2030+, Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia przekazuje uwagi do przedmiotowego projektu, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wiceprzewodniczącej Zarządu Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii Danucie Kamińskiej.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Zarządu
Górnośląsko-Zagłębiowskiej
Metropolii

Kazimierz Karolczak

Uwagi Zarządu Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii do projektu Strategii Rozwoju - Jaworzno 2030+

GZM wnioskuję, aby w Strategii Rozwoju - Jaworzno 2023+ uwzględnić informacje dotyczące przebiegu planowanej infrastruktury metropolitalnej:

1. **Metropolitalna Sieć Tras Rowerowych** – na terenie miasta Jaworzna planowana jest kontynuacja odcinka Velostrady nr 9, przebiegającego na terenie Mysłowic (od granicy z Mysłowicami na rzece Przemszy, w rejonie drogi ekspresowej S1, częściowo śladem nieczynnej linii kolejowej, do drogi krajowej nr 79 – granica z Sosnowcem).

W związku z tym należałoby w Strategii umieścić wzmiankę o rozwoju sieci autostrad rowerowych o nowe połączenia, w tym z GZM (poprzez wykorzystywanie śladów dawnych linii kolejowych). Informacja ta mogłaby się znaleźć na str. 6, gdzie już wzmiankowano o Velostradzie w Jaworznie.

2. **Metropolitalne Powiązania Drogowe** – na terenie Jaworzna planowany jest fragment (zakończenie) DTŚ Wschód (w rejonie węzła Jęzor na drodze ekspresowej nr S1/ drodze krajowej nr 79). Droga ta ujęta jest w opracowaniu GZM pn. "Koncepcja metropolitalnych powiązań drogowych na obszarze Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii" (2019 r.), jako jeden z priorytetowych odcinków dróg planowanych/projektowanych.

W związku z tym należałoby w Strategii umieścić wzmiankę o tej inwestycji drogowej, która będzie miała kluczowy wpływ na ruch drogowy pomiędzy Jaworzniem a GZM. Informacja ta mogłaby się znaleźć na str. 7, gdzie wzmiankowano o inwestycjach drogowych, takich jak m.in. obwodnica północna i południowa oraz Droga Współpracy Regionalnej

3. **Zrównoważona mobilność:** prosimy o rozpatrzenie i uwzględnienie w niezbędnym zakresie zapisów zawartych w planie zrównoważonej mobilności miejskiej dla Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego oraz Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii pt. „Dobra Mobilność 30/50” - w szczególności zapisów dotyczących takich aspektów jak: rozwój miast zorientowanych na transport kolejowy, zarządzanie siecią ulic w mieście, uspokajanie ruchu ulicznego oraz polityki parkingowej.
Dostępna pod linkiem: <https://bip.metropoliagzm.pl/arttykul/34552/131214/pakiet-dobrej-mobilnosci>).

Dodatkowo w treści dokumentu należałoby uwzględnić następujące zmiany redakcyjne:

1. W rozdziale: **Diagnoza w części POWIĄZANIA FUNKCJONALNE** (str. 11), należałoby umieścić wzmiankę o powiązaniach funkcjonalnych z obszarem Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, bądź z wybranymi gminami zrzeszonymi w GZM.

W przeprowadzonej na potrzeby opracowania Strategii Rozwoju Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii na lata 2022-2027, z perspektywą do 2035 r. analizie pn. „Obszary Funkcjonalne GZM” Jaworzno zostało sklasyfikowane, jako część katowickiego-centralnego miejskiego obszaru funkcjonalnego wraz z gminami: Katowice, Mysłowice, Ruda Śląska, Świętochłowice, Chorzów, Siemianowice Śląskie, Mikołów, Imielin, Ornontowice, Orzesze, Łaziska Górne, Wry.

Do wyznaczenia miejskich obszarów funkcjonalnych wykorzystano informacje dot. siły oddziaływania ośrodka miejskiego na otoczenie (tj. powiązania na podstawie: wskaźnika dojazdów i wyjazdów do pracy oraz wskaźnika bilansu wymeldowań i zameldowań) oraz przeprowadzono identyfikację ośrodków węzłowych (gmin) w oparciu o trzy kryteria: liczba przyjeżdżających do gminy, liczba pracujących w gminie oraz typ ośrodka (ranga).

W ramach prac analityczno-diagnostycznych, poza identyfikacją ośrodków węzłowych, dokonano także analizy siły metropolitalności gmin, decydującej o randze ośrodków miejskich, w ramach której identyfikowano funkcje metropolitalne oraz ponadlokalne w GZM oraz w gminach wnioskujących o przyjęcie do GZM i objętych transportem zbiorowym przez ZTM.

Z przeprowadzonych przez GZM badań wynika, że gmina Jaworzno wykazuje powiązania przestrzenne i funkcjonalne z GZM. Potwierdza to także, delimitacja wykonana dla województwa śląskiego, w której Jaworzno jest częścią tzw. rdzenia Metropolii Górnośląskiej.

Zgodnie z zapisami Strategii Rozwoju GZM: „Pod względem przestrzennym i funkcjonalnym dopełnieniem wyznaczonego obszaru rdzenia GZM byłoby Jaworzno (miasto na prawach powiatu, graniczące z województwem małopolskim od wschodu i z GZM z pozostałych stron).” (s.73). W odniesieniu do powyższych informacji Zarząd GZM sugeruje, aby w ramach prac nad „Strategią Rozwoju Jaworzna 2030+” przeanalizowane zostały powiązania z Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolią oraz zidentyfikowane zostały możliwe obszary współpracy.

Niezależnie od postanowień Miasta Jaworzna, w odniesieniu formalnym i w kwestii bycia członkiem Górnośląsko-Zagłębiowskiej Strategii, Jaworzno w wymiarze funkcjonalnym należy do Metropolii Górnośląskiej - o czym wspomina wprost Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”¹: „Metropolia Górnośląska jest rozumiana jako obszar funkcjonalny, na którym obserwujemy zwartość zabudowy i intensywne przepływy gospodarcze, natomiast GZM rozumiane jest jako jednostka administracyjna, wyrażająca wolę współpracy gmin w nią wchodzących i kształtująca poprzez procesy zarządcze politykę na swoim terytorium”².

Metropolia Górnośląska to policentryczny rdzeń funkcjonalny Subregionu Centralnego a także jest siecią miast, będącą kluczowym obszarem funkcjonalnym województwa śląskiego, tworzącą jego obszar metropolitalny. Została ona zdelimitowana w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego, w oparciu o wskaźniki

¹ Przyjęta uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego nr VI/24/2020 z dnia 19.10.2020 r.

² Str. 94 Strategia WSL

powiązań przestrzennych i gospodarczych. Zgodnie z zapisami tej strategii, centrum funkcjonalnym, nazwanym Metropolią Górnośląską są 23 miasta, „w tym 22 miasta należące do Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii oraz Miasta Jaworzna”, tj.: Katowice, Sosnowiec, Gliwice, Zabrze, Bytom, Ruda Śląska, Tychy, Dąbrowa Górnicza, Chorzów, Jaworzno, Mysłowice, Siemianowice Śląskie, Tarnowskie Góry, Będzin, Piekary Śląskie, Świętochłowice, Knurów, Mikołów, Czeladź, Łaziska Górne, Bieruń, Radzionków i Wojkowice³”.

Podobne powiązania funkcjonalne są zidentyfikowane w Strategii Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2021-2027, z perspektywą do 2030 r. Subregion Centralny to obszar funkcjonalny polityki rozwoju województwa śląskiego, traktowany przez województwo jako Obszar Strategicznej Interwencji. Subregion Centralny zrzesza gminy i powiaty tam się znajdujące (w tym Jaworzno) w formie stowarzyszenia. Strategia ta zarówno wskazuje powiązania funkcjonalne wynikające z dokumentów strategicznych województwa śląskiego, gdzie centrum funkcjonalnym regionu jest Metropolia Górnośląska, tj. 23 miasta, czyli: „kluczowy obszar funkcjonalny regionu, w którym realizowane są przede wszystkim funkcje gospodarcze, naukowe, badawczo-rozwojowe, kulturalne i zdrowotne”⁴. Wskazuje także strategia S.C., iż w wymiarze administracyjnym, centrum subregionu jest Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia⁵.

Dla potrzeb prowadzenia prorozwojowej interwencji publicznej, będącej elementem polityki rozwoju subregionu centralnego przeprowadzono w Strategii Rozwoju Subregionu Centralnego delimitację na rdzeń, a także obszar węzłowy subregionu centralnego, w którym znajduje się Jaworzno.

Zarówno Strategia GZM, jak i Strategia S.C. traktują te same miasta na prawach powiatu jako rdzeń funkcjonalny. 5 gmin miejskich, które wg strategii GZM należą do rdzenia GZM, wg. Strategii S.C. należą do części węzłowej subregionu, powiązanej z częścią rdzeniową subregionu. Strategia subregionu rozszerza tę część węzłową o inne gminy, w tym Jaworzno.

³ Strategia WSL str. 93

⁴ Strategia S.C. str. 17

⁵ Strategia S.C. str. 18